

Naziv predmeta: Geografija

Nastavna cjelina: Geološke značajke i reljef Zemlje

Nastavna jedinica: Eolski proces

Razred: I. Gimnazije

- **Eolski procesi** se vežu uz rad vjetra;
- Njegov utjecaj je najizraženiji u aridnim (pustinjskim) i semiaridnim (polupustinjskim) područjima gdje je vegetacijski pokrivač izuzetno oskudan (količina padalina je manja od 250 mm, a amplitude temperature su preko 50 °C);
- Pustinje obuhvaćaju 21% kopnene površine sa tendencijom širenja;
- **Čimbenici nastanka pustinja:**
 - 1.) Kontinentalnost (Gobi);
 - 2.) Položaj u zavjetrini planina (Mohave);
 - 3.) Hladne morske struje (Namib);
 - 4.) Kombinacija svih čimbenika (Sahara).
- **Deflacija:** ispuhivanje i prenošenje sitnog materijala čiji intenzitet ovisi o brzini vjetra i veličini čestica;
- **Hamade:** kamenite pustinje;
- **Serir:** šljunčane pustinje;
- **Erg:** pješčane pustinje: - dine - duguljasta pješčana uzvišenja,
 - barhane - dine u obliku polumjeseca;

Dine u Sahari

- **Vadi:** suha riječna korita nekadašnjih tekućica;

- **Oaze:** su udubljenje u kojima je vjetar toliko ispuhao pjeskoviti materijal da su na površinu izbile vodonosne naslage;
- **Dezertifikacija:** širenje pustinja na obradive površine;
- **Mrtvi pijesak:** čovjek sadnjom vegetacije zaustavlja kretanje pijeska;
- **Korazija:** struganje o stjenovitu podlogu: mogu nastati uglačane površine ili tzv. pustinjske saće (nastaju zbog različite otpornosti stijena);
- **Gur:** uzvišenja nalik na gljivu: nastaju kad su stijenski blokovi visoki, vjetar i zrnca pijeska polirajući ga suze njihov donji dio.

